EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 19.6.2024
COM(2024) 626 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Finska

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 626 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Finska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97[1], a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241[2], kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný EU. V souladu s prioritami evropského semestru pomáhá dosáhnout hospodářského a sociálního oživení a provést udržitelné reformy a investice, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Také pomáhá posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci EU a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv.

(2) Nařízení o plánu REPowerEU[3] přijaté dne 27. února 2023 má za cíl ukončit závislost EU na dovozu fosilních paliv z Ruska. To by pomohlo dosáhnout energetické bezpečnosti a diverzifikovat dodávky energií v EU a vedlo by k širšímu využívání

---

1 Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.).

2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.).

3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.).

obnovitelných zdrojů energie, k zvýšení kapacity pro ukládání energie a k zlepšení energetické účinnosti. Finsko doplnilo do svého národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů plánu REPowerEU.

(3) Dne 16. března 2023 vydala Komise sdělení „Dlouhodobá konkurenceschopnost EU: výhled po roce 2030“[4] s cílem poskytnout informace pro účely politického rozhodování a vytvořit rámcové podmínky pro zvýšení růstu. Podle sdělení stojí konkurenceschopnost na devíti vzájemně se posilujících stimulech. Těmito stimuly jsou mimo jiné přístup k soukromému kapitálu, výzkum a inovace, vzdělávání a dovednosti a jednotný trh, které představují zásadní politické priority, aby reformy a investice mohly řešit současné výzvy v oblasti produktivity a budovat dlouhodobou konkurenceschopnost EU a jejích členských států. Dne 14. února 2024 navázala Komise na toto sdělení výroční zprávou o jednotném trhu a konkurenceschopnosti[5]. Zpráva podrobně popisuje silné stránky a výzvy evropského jednotného trhu v oblasti konkurenceschopnosti a sleduje vývoj v uplynulém roce pomocí devíti faktorů konkurenceschopnosti.

(4) Dne 21. listopadu 2023 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu 2024[6], jež zahájila cyklus evropského semestru koordinace hospodářských politik pro rok 2024. Priority analýzy v rámci čtyř rozměrů konkurenceschopné udržitelnosti potvrdila 22. března 2024 Evropská rada. Dne 21. listopadu 2023 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování 2024, ve které není Finsko uvedeno mezi členskými státy, jež by mohly být postiženy nerovnováhami nebo by u nich takové postižení mohlo hrozit a u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Finska na rok 2024. Komise taktéž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Rada přijala dne 12. dubna 2024, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2024, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a kterou Rada přijala dne 11. března 2024.

(5) Dne 30. dubna 2024 vstoupil v platnost nový rámec správy ekonomických záležitostí EU. Zmiňovaný rámec zahrnuje nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97. Zahrnuje rovněž pozměněné nařízení (ES) č. 1467/97 o použití postupu při nadměrném schodku a pozměněnou směrnici 2011/85/EU o rozpočtových rámcích členských států[7]. Cílem nového rámce je udržitelnost veřejného dluhu a udržitelný a inkluzivní růst prostřednictvím postupné fiskální konsolidace, jakož i reforem a investic. Prosazuje odpovědnost členských států, více se zaměřuje na střednědobý horizont a stanoví rovněž účinnější a soudržnější vymáhání. Každý členský stát by měl Radě a Komisi předložit národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. Národní střednědobé fiskálně-strukturální plány obsahují fiskální, reformní a investiční závazky členského státu v horizontu čtyř

---

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

7 Nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) a směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

nebo pěti let v závislosti na obvyklé délce volebního období v daném státě. Dráha čistých výdajů[8] v rámci národních střednědobých fiskálně-strukturálních plánů by měla být v souladu s požadavky nařízení (EU) 2024/1263 včetně požadavků na to, aby byl veřejný dluh nejpozději do konce období korekce uveden na věrohodně sestupnou dráhu nebo aby na této dráze setrval, případně aby zůstal na obezřetné úrovni pod hodnotou 60 % HDP a aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu snížil pod referenční hodnotu 3 % HDP a/nebo se pod touto hodnotou udržel. Pokud se členský stát zaváže k příslušnému souboru reforem a investic v souladu s kritérii stanovenými v nařízení (EU) 2024/1263, může být období korekce prodlouženo, a to nejvýše o tři roky. Za účelem podpory přípravy těchto plánů má Komise dne [21. června] 2024 poskytnout členským státům pokyny k obsahu těchto plánů a následných výročních zpráv o pokroku, které budou povinny předložit, a v souladu s článkem 5 nařízení (EU) 2024/1263 jim předá technické pokyny k fiskálním korekcím (případně referenční trajektorie a technické informace). Členské státy by měly předložit své střednědobé fiskálně-strukturální plány do 20. září 2024 s výjimkou případů, kdy se členský stát a Komise dohodnou na přiměřeném prodloužení této lhůty. Členské státy by měly zajistit zapojení svých vnitrostátních parlamentů a konzultace s nezávislými fiskálními institucemi, sociálními partnery a případně s dalšími vnitrostátními zúčastněnými stranami.

(6) V roce 2024 se evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik nadále vyvíjí v souladu s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány pomáhají účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních letech, nebo významnou část těchto výzev. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019, 2020, 2022 a 2023 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241.

(7) Dne 27. května 2021 předložilo Finsko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 29. října 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Finska[9], které bylo změněno dne 14. března 2023 s ohledem na čl. 18 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 za účelem aktualizace maximálního finančního příspěvku na nevratnou finanční podporu a dne 8. prosince 2023 za účelem začlenění kapitoly REPowerEU[10]. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, Finsko uspokojivě splnilo příslušné

---

8 Čisté výdaje podle definice v článku 2 nařízení Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 (Úř. věst. L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Čistými výdaji se rozumí veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje; ii) diskreční opatření na straně příjmů; iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie; iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií; v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

9 Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 29. října 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Finska (12524/2021).

10 Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 8. prosince 2023, kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 29. října 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Finska (15836/2023).

milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.

(8) Dne 25. dubna 2024 předložilo Finsko svůj národní program reforem na rok 2024 a dne 25. dubna 2024 svůj program stability z roku 2024 v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 1466/97. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2024 rovněž zprávy, které Finsko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.

(9) Komise zveřejnila dne 19. června 2024 zprávu o Finsku[11] pro rok 2024. Posoudila pokrok, který Finsko učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019 až 2023, a zhodnotila, jak Finsko provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Finsku poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a na nové a vznikající výzvy. Posoudila rovněž pokrok Finska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(10) Na základě údajů ověřených Eurostatem[12] se schodek veřejných financí Finska snížil z 0,4 % HDP v roce 2022 na 2,7 % v roce 2023, zatímco veřejný dluh vzrostl ze 73,5 % HDP na konci roku 2022 na 75,8 % na konci roku 2023. Jak bylo oznámeno v pokynech v oblasti fiskální politiky na rok 2024[13], Komise v souladu se stávajícími právními předpisy podniká první kroky k zahájení postupů při nadměrném schodku. Dne 19. června 2024 přijala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU[14]. Tato zpráva posoudila rozpočtovou situaci Finska, neboť jeho plánovaný schodek sektoru vládních institucí překračuje v roce 2024 referenční hodnotu 3 % HDP. Zpráva dospěla k závěru, že na základě tohoto posouzení a po zvážení stanoviska Hospodářského a finančního výboru zřízeného podle čl. 126 odst. 4 SFEU má Komise v úmyslu, že v červenci nenavrhne zahájení postupu při nadměrném schodku vůči Finsku.

(11) Dne 12. července 2022 doporučila Rada[15] Finsku zajistit v roce 2023, aby růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů byl v souladu s celkově neutrálním nastavením fiskální politiky[16], a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Finsko by mělo být připraveno přizpůsobit běžné výdaje vyvíjející se situaci. Finsku bylo rovněž doporučeno rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie. V roce 2023 bylo podle odhadů Komise

---

11 SWD(2024)626 final.

12 Eurostat – Euroindikátory, 22.4.2024.

13 COM(2023)141 final.

14 Zpráva Komise vypracovaná v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, 19. června 2024, COM(2024) 598 final.

15 Doporučení Rady ze dne 12. července 2022 k národnímu programu reforem Finska a stanovisko Rady k programu stability Finska z roku 2022 (Úř. věst. C 334, 1.9.2022, s. 7).

16 Podle jarní prognózy Komise 2024 se střednědobý (desetiletý průměr) růst potenciálního produktu Finska v roce 2023 odhaduje na 2,7 % v nominálním vyjádření, a to na základě desetileté průměrné míry skutečného potenciálu růstu a deflátoru HDP pro rok 2023.

nastavení fiskální politiky[17] v kontextu vysoké inflace expanzivní ve výši 0,9 % HDP. Příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky v roce 2023 měl expanzivní povahu v rozsahu 0,8 % HDP. Zahrnuty jsou vyšší náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,2 % HDP). Expanzivní příspěvek čistých primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2023 byl proto pouze částečně způsoben útěkem lidí z Ukrajiny. K expanzivnímu růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů) přispěl také pokračující a rychlý růst cen a nákladů – zejména u nakupovaných služeb a výdajů na zaměstnance v místní samosprávě, jakož i nárůst výdajů souvisejících s připraveností, které byly přijaty v reakci na ruskou útočnou válku proti Ukrajině. Stručně řečeno, růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2023 nebyl v souladu s doporučením Rady. Výdaje financované z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU činily v roce 2023 celkem 0,4 % HDP. Investice financované z vnitrostátních zdrojů v roce 2023 dosáhly 4,0 % HDP, což představuje pokles o 0,2 procentního bodu ve srovnání s rokem 2022. Další investice Finsko financovalo prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost nástroje a ostatních fondů EU. Finsko financovalo veřejné investice do zelené a digitální transformace a do energetické bezpečnosti, jako je infrastruktura pro energii z obnovitelných zdrojů a nízkoemisní vodík, které jsou částečně financovány z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU.

(12) Hlavní projekce v programu stability na rok 2024 lze shrnout takto: Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce vycházejí, předpokládá růst reálného HDP ve výši 0 % v roce 2024 a 1,6 % v roce 2025, přičemž inflace měřená HISC by měla dosáhnout 1,3 % v roce 2024 a 1,9 % v roce 2025. Očekává se, že schodek veřejných financí se v roce 2024 zvýší na 3,4 % HDP a v roce 2025 klesne na 2,7 % HDP, zatímco poměr veřejného dluhu k HDP se do konce roku 2024 zvýší na 80,8 % a do konce roku 2025 na 82,3 %. Po roce 2025 se tudíž předpokládá snížení schodku veřejných financí pod 1,9 % HDP v roce 2026. Plánuje se tedy, že schodek veřejných financí v roce 2025 klesne pod referenční hodnotou schodku ve výši 3 % HDP. Po roce 2025 se pak očekává, že poměr veřejného dluhu se bude postupně snižovat až na 82,4 % v roce 2026.

(13) Jarní prognóza Komise 2024 předpokládá růst reálného HDP o 0,0 % v roce 2024 a o 1,4 % v roce 2025 a inflaci měřenou HISC na úrovni 1,4 % v roce 2024 a 2,1 % v roce 2025.

(14) Jarní prognóza Komise 2024 dále na rok 2024 předpovídá schodek veřejných financí ve výši 3,4 % HDP, zatímco poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2024 zvýšit na 80,5 %. Zvýšení schodku v roce 2024 odráží především pomalý růst na straně příjmů, a to jak daní, tak příspěvků na sociální zabezpečení, ale také zvýšení výdajů, zejména na sociální dávky a mzdy. Na základě odhadů Komise se

[17] Nastavení fiskální politiky je definováno jako míra roční změny základní rozpočtové pozice vládního sektoru. Jeho cílem je posoudit ekonomické impulsy plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány na vnitrostátní úrovni, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů (a bez dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a včetně výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie. Záporné (kladné) znaménko ukazatele indikuje expanzivní (restriktivní) fiskální politiku.

předpokládá, že v roce 2024 bude mít nastavení fiskální politiky expanzivní povahu, a to v rozsahu 0,7 % HDP.

(15) Podle jarní prognózy Komise 2024 se očekává, že výdaje ve výši 0,2 % HDP v roce 2024 budou financovány z nevratné podpory („grantů“) z Nástroje pro oživení a odolnost, přičemž v roce 2023 se jednalo o 0,1 % HDP. Výdaje financované z grantů Nástroje pro oživení a odolnost umožní kvalitní investice a reformy zaměřené na zvýšení produktivity bez přímého dopadu na saldo veřejných financí a veřejný dluh Finska.

(16) Dne 14. července 2023 Rada Řecku doporučila[18] zajistit obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením nominálního růstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů[19] v roce 2024 nejvýše na 2,2 %. Při plnění svých rozpočtů na rok 2023 a při přípravě návrhů rozpočtových plánů na rok 2024 byly členské státy vyzvány, aby zohlednily skutečnost, že Komise navrhne Radě zahájení postupů při nadměrném schodku na základě údajů o plnění rozpočtu za rok 2023. Podle jarní prognózy Komise 2024 by se měly v roce 2024 čisté primární výdaje Finska financované z vnitrostátních zdrojů zvýšit o 4,0 %, což je více než doporučené maximální tempo růstu. Tyto nadměrné výdaje překračující doporučené maximální tempo růstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 odpovídají 0,9 % HDP. Existuje zde riziko, že by to nebylo v souladu s tím, co doporučila Rada.

(17) Rada Finsku rovněž doporučila, aby v letech 2023 a 2024 co nejdříve zrušilo platná mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky a využilo související úspory ke snížení schodku veřejných financí. Upřesnila, že pokud by opětovné zvyšování cen energií vyžadovalo nová podpůrná opatření nebo pokračování těch stávajících, mělo by Finsko zajistit, aby se daná opatření zaměřovala na ochranu zranitelných domácností a podniků, aby byla fiskálně přijatelná a aby zachovávala pobídky k úsporám energie. Podle jarní prognózy Komise 2024 jsou čisté rozpočtové náklady[20] na mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky odhadovány na 0,2 % HDP v roce 2023 a podle projekce by měly v roce 2024 a v roce 2025 činit 0,0 % HDP. Pokud by související úspory byly využity ke snížení schodku veřejných financí, jak doporučila Rada, tyto projekce by v roce 2024 znamenaly fiskální korekci ve výši 0,2 % HDP, přičemž příspěvek čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů[21] k nastavení fiskální politiky bude mít v uvedeném roce expanzivní povahu a bude činit 0,7 % HDP. Předpokládá se, že podpůrná opatření v oblasti energetiky budou v letech 2023 a 2024 co nejdříve zrušena. To je v souladu s tím, co doporučila Rada. Zároveň se nepředpokládá, že související úspory budou plně využity ke snížení

---

18 Doporučení Rady ze dne 14. července 2023 k národnímu programu reforem Finska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Finska z roku 2023 (Úř. věst. C 312, 1.9.2023, s. 243).

19 Čisté primární výdaje jsou definovány jako výdaje financované z vnitrostátních zdrojů očištěné o i) diskreční opatření na straně příjmů; ii) úrokové výdaje; iii) výdaje na cyklickou nezaměstnanost a iv) jednorázová a jiná dočasná opatření.

20 Tento údaj představuje výši ročních rozpočtových nákladů na daná opatření, na straně příjmů i výdajů a v příslušných případech po očištění o příjmy z daní z neočekávaných zisků dodavatelů energie.

21 Tento příspěvek se měří změnou primárních výdajů vládních institucí, po očištění o i) inkrementální rozpočtový dopad diskrečních opatření na straně příjmů, ii) jednorázové, iii) cyklické výdaje související s nezaměstnaností a iv) výdaje financované z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU, ve vztahu ke střednědobému (desetiletému) průměrnému potenciálnímu nominálnímu růstu HDP, vyjádřenou v poměru k nominálnímu HDP.

schodku veřejných financí. Hrozí, že tento stav nebude v souladu s doporučením Rady.

(18) Rada Finsku rovněž doporučila zachovat veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistit účinné využívání grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace. Jarní prognóza Komise 2024 předpokládá, že se veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů zvýší v roce 2024 na 4,1 % HDP oproti 4,0 % HDP v roce 2023. To je v souladu s tím, co doporučila Rada. Veřejné výdaje financované z příjmů z fondů EU včetně grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost by měly podle očekávání v roce 2024 zůstat stabilní ve výši 0,4 % HDP.

(19) Jarní prognóza Komise 2024 předpovídá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky a na základě předpokladu nezměněné politiky schodek veřejných financí ve výši 2,8 % HDP v roce 2025. Snížení schodku v roce 2025 odráží především prudké zvýšení obecné sazby DPH, jakož i krácení výdajů. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2025 zvýšit na 82,4 % v důsledku pomalejšího hospodářského růstu a rostoucích úrokových výdajů.

(20) Finsko má účinný a inkluzivní systém sociálního zabezpečení s vysokou úrovní sociální ochrany, který je však složitý a může vytvářet faktory odrazující od práce. V roce 2020 byl zvláštní parlamentní výbor pověřen, aby do roku 2027 navrhl reformu systému sociálního zabezpečení. V březnu 2023 tento výbor předložil průběžnou zprávu, která obsahovala 31 návrhů studií, návrhů právních předpisů a rozvojových projektů pro budoucí vlády. Cílem reformy je zefektivnit systém sociálního zabezpečení a zvýšit pobídky k práci při současném zachování účinné a inkluzivní sociální ochrany a zvýšení míry zaměstnanosti. Očekává se, že reforma systému sociálního zabezpečení pomůže zlepšit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí.

(21) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a s přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Očekává se, že tyto reformy a investice pomohou účinně řešit všechny výzvy identifikované v příslušných doporučeních pro Finsko nebo jejich významnou část. Pro podporu dlouhodobé konkurenceschopnosti Finska prostřednictvím zelené a digitální transformace a pro současné zajištění sociální spravedlnosti je v tomto napjatém časovém rámci nezbytné, aby byl plán včetně kapitoly REPowerEU prováděn rychle a účinně. Pro splnění závazků plánu do srpna 2026 je nezbytné, aby Finsko řešilo vznikající zpoždění, a pokračovalo tak v provádění reforem a investic. Zejména je důležité zajistit včasné předložení druhé a třetí žádosti o platbu. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost, je i nadále nezbytné do procesu systematicky zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

(22) V rámci přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období je Finsko v souladu s článkem 18 nařízení (EU) 2021/1060 povinno do března 2025 přezkoumat každý program a zohlednit mimo jiné problémy uvedené v doporučeních pro jednotlivé země na rok 2024 i ve svém vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu. Tento přezkum je základem pro konečné přidělení finančních prostředků EU zahrnutých do každého programu. Finsko dosáhlo pokroku v provádění politiky soudržnosti a evropského pilíře sociálních práv, přetrvávají však problémy. Nadále existují rozdíly mezi regionem hlavního města a zbytkem Finska, zejména pokud jde o výši HDP na obyvatele a produktivitu práce. Je zásadní urychlit provádění programů v rámci

politiky soudržnosti. Priority schválené v programu jsou stále relevantní, zejména pro severní řídce osídlené a východní regiony. Zvláštní pozornost by měla být rovněž věnována posílení výzkumu, vývoje a inovací, digitalizace a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a urychlení zelené a spravedlivé transformace. Kromě toho je třeba se i nadále zaměřovat na řešení nedostatku pracovních sil a dovedností, na posílení sociálního začleňování a aktivní účasti na trhu práce, zejména u zranitelných skupin, a na podporu opatření v oblasti sociálních inovací a zlepšení služeb na ochranu dětí. Finsko by také mohlo využít iniciativu Platformy strategických technologií pro Evropu na podporu průmyslové transformace, například v oblastech umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti a robotiky, energetické účinnosti a účinného využívání zdrojů a lékařských technologií důležitých pro zdravotní bezpečnost.

(23) Kromě hospodářských a sociálních problémů, kterými se zabývá plán pro oživení a odolnost a další fondy EU, čelí Finsko několika dalším výzvám souvisejícím s nedostatkem pracovních sil a dovedností a s prováděním reformy zdravotnictví a sociálních služeb.

(24) Zaměstnanost zůstala v roce 2023 nad 78 %, nezaměstnanost se však zvýšila z 6,8 % v roce 2022 na 7,2 % v roce 2023 a přetrvává strukturální nezaměstnanost. Nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, tj. neschopnost obsadit volná pracovní místa pracovníky s dovednostmi, které zaměstnavatelé požadují, představuje problém zejména v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a sociální péče. Nedostatek pracovních sil v oborech souvisejících se zelenou transformací znamená riziko omezení pokroku při plnění klimatického cíle Finska, kterým je dosažení uhlíkové neutrality do roku 2035. Konkurenceschopnost a dlouhodobý růst Finska ohrožuje také nedostatek pracovních sil a dovedností, který se dále zhoršuje kvůli stárnutí obyvatelstva.

(25) Podíl lidí ve Finsku, kteří uvádějí neuspokojené potřeby lékařské péče, je vysoký. Probíhající reforma veřejného zdravotnictví a sociálních služeb má za cíl zajistit rovnější přístup ke službám a zároveň omezit rostoucí náklady na jejich poskytování. Správní reforma je dokončena, jednotlivé okresní subjekty zajišťující služby v oblasti kvality života jsou však v různém stadiu připravenosti, pokud jde o reorganizaci a optimalizaci poskytování služeb.

(26) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2024 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. K provedení prvního, druhého, třetího a čtvrtého doporučení pro eurozónu přispívají v případě Finska doporučení č. 1, 2 a 3.

DOPORUČUJE Finsku v období 2024–2025:

1. Včas předložit střednědobý fiskálně-strukturální plán. V souladu s požadavky reformovaného Paktu o stabilitě a růstu omezit růst čistých výdajů[22] v roce 2025 na míru, která je v souladu s věrohodně sestupnou trajektorií veřejného dluhu ve střednědobém horizontu a snížení schodku veřejných financí pod referenční

[22] Podle čl. 2 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263 se „čistými výdaji“ rozumí veřejné výdaje očištěné o úrokové výdaje, diskreční opatření na straně příjmů, výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie, vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií, cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a jednorázová a jiná dočasná opatření.

hodnotou 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě. Pokračovat v reformě systému sociálního zabezpečení s cílem zvýšit účinnost systému sociálních dávek, což by zlepšilo motivaci k práci a podpořilo dlouhodobou udržitelnost veřejných financí.

2. Řešit nově nastalá zpoždění, aby bylo možné pokračovat v rychlém a účinném provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU, a zajistit dokončení reforem a investic do srpna 2026. Urychlit provádění programů v rámci politiky soudržnosti. V rámci přezkumu v polovině období se nadále zaměřovat na dohodnuté priority a zároveň zvažovat příležitosti, které nabízí iniciativa Platformy strategických technologií pro Evropu ke zlepšení konkurenceschopnosti.

3. Řešit nedostatek pracovních sil a dovedností změnou kvalifikace a prohlubováním dovedností pracovních sil a rozšiřováním nabídky vysokoškolského vzdělávání, zejména v oborech, po nichž je na trhu práce největší poptávka. Zajistit, aby reforma sociálních a zdravotnických služeb zlepšila přístup ke službám a jejich poskytování a aby byly řešeny otázky nedostatečné efektivity.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně